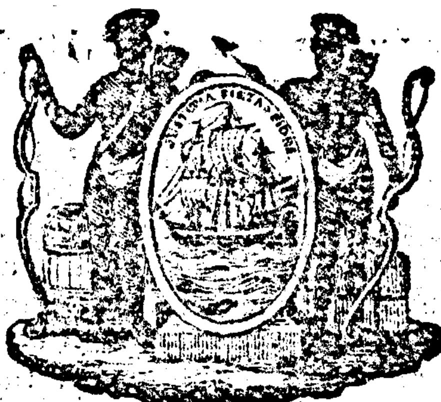
N°. 86. A°. 1837.

ZATURDAG, den 28sten OCTOBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

Extracten uit de NEDERLANDSCHE COURANTEN, tot en met den 7den Augustus 1837.

Nederlanden.

BREDA, 25 Julij.

Uit Cairo wordt het volgende geschreven: »Gisteren is hier een Arabier uit Yembo met brieven aangekomen die het stilzwijgen des Pachas (*Mehemed*) over den staat van zaken in Arabië ophelderen. De Pacha had met den magtigen beduinenstam der Hawazim, die omstreeks 30,000 gewapende koppen telt, een verbond gesloten, ten gevolge waarvan hem sedert eenige jaren de bergpassen Yembo en Medina waren opengesteld. De Pacha wil echter geene vrienden, maar slechts onderdanen hebben, en de eendragt was dus sedert eenigen tijd gestoord. *Mehemed* had eene troepen-afdeeling, uit drie regimenten bestaande (omstreeks 1200 man onder *Churschid* Pacha gelast om de Hawazim tot onderwerping te brengen; doch deze laatsten overvielen den genoemden Pacha en vernietigden en verstrooiden zijne magt. Hij zelf ontkwam met eenige ruiters; maar is nog niet te Medina aangekomen, en men weet niet wat er verder van hem geworden is: bij het vertrek van den arabier waren de Hawazim tegen Medina in aantogt, alwaar *abbas*-Pacha, *Mehemeds* neef, het bevel voert. Men gelooft niet, dat hij het zal durven wagen om de beduinen in het veld te gemoet te trekken; terwijl deze, aan den anderen kant, ook niet in staat zijn om eene versterkte, door geschut verdedigde stad in te nemen. Maar Medina kan niet lang zonder toevoer uit Egijpte blijven en het is nu de vraag of de Pacha, spoedig genoeg troepen en kameelen zal kunnen bijeenbrengen om de stad daarvan te voorzien. De eergierigheid des Pachas de zucht om over geheel Arabië te gebieden, is sedert vele jaren reeds verderfelijk voor hem geweest. De vruchtelooze strijd dien hij voert, heeft reeds vijf legers verslonden, zonder dat *Mehemed* iets gevorderd is, en op dit oogenblik zou hij niet in staat zijn eenen togt naar het binnenland te doen, zoo als die van *Tussan*-Bei in het jaar 1821. — De lage prijs der katoen in Europa heeft zijne geldmiddelen ook zeer doen verachteren en het gebrek aan manschappen gevoelt hij dagelijks meer en meer. In Egypte kan hij geene ligtingen meer doen. als hij dat land wil doen behouwen, en de troepen uit Syrie zijn niet bestand tegen de vermoeijenissen van eenen Arabischen veldtogt.

— Uit een verslag omtrent de werkzaamheden aan den Tunnel of onderaardschen gang onder de Teems, blijkt dat de arbeid daaraan voortdurend vele moeijelijkheden heeft ondervonden, vooral wegens den hevigen regen in het laatste jaar gevallen; evenwel zijn, van junij 1836 tot Februarij jl., gedurende 34 weken, 86½ voet van den Tunnel afgewerkt, en heeft de ingenieur *Brunel* weder nieuwe maatregelen beraamd om het door de werken heendringende opper- en onderwater uit te pompen. Tot voltooijing van den Tunnel, waarvan thans omstreeks 740 voet zijn afgewerkt, worden nog ruim 300,000 pond sterl. vereischt.

Bijzonderheden uit het leven van WILLEM IV, Koning van Engeland.

Ofschoon wij, dadelijk bij de aankondiging van het overlijden van dezen Vorst, reeds een overzigt gaven van de voornaamste gebeurtenissen in zijn leven, zoo meenen wij aan onze lezers geene ondienst te doen met het aanvullen dier korte schets door de volgende bijzonderheden, die ons geschikt voorkomen om de deugden en het karakter van den overleden Monarch te doen uitkomen:

Wilhelm Hendrik was, volgens de berigten die men omtrent zijne kindschheid heeft, klein voor zijne jaren; hij bezat echter een voortreffelijken aanleg, had een innemend uiterlijk, en paarde daarmede een mannelijken aard, die zeker veel invloed uitoefende op het besluit van zijnen vader om hem de zeemansloopbaan te doen intreden. Volgens andere opgaven, die een meer geschiedkundig gewigt schijnen te hebben, zou dit besluit van *George III* meer te wijten zijn geweest aan de vrees voor den gevaarlijken invloed van den Prins *van Wales*. Op zijn dertiende jaar kwam Prins *Wilhelm* reeds als kadet aan boord van den Prins *George*, een linieschip van 98 stukken, onder de bevelen van den admiraal *Dighby*. Het was de uitdrukkelijke wil van den Koning, dat zijn zoon, wat de bevordering betrof, geen het minste voorregt zou genieten boven ieder ander kadet der engelsche vloot; hetgeen ten gevolge had dat de Prins op gelijken voet met zijne kameraden werd gesteld, en er slechts eenmaal te zijnen opzigte van het bevel zijns vaders werd afgeweken, toen hij namelijk in eens van eersten luitenant tot fregatkapitein bevorderd werd. Vroegtijdig had hij reeds gelegenheid om zijnen moed en aanleg voor het zeemansberoep te toonen. In December 1779 ging van Spithead een gewapend smaldeel, waarvan de Prins *George* deel uitmaakte, onder bevel van den admiraal *Rodney*, onder zeil, en nam den 8sten der volgende maand een Spaansch konvooi, uit verscheidene oorlogs- en transport-vaartuigen alsmede uit een linieschip van 64 stukken bestaande, hetwelk naderhand ter eere van den jeugdigen Vorst, *Wilhelm Hendrik* werd genaamd. De Prins onderscheidde zich meer dan eens op dezen togt. Acht dagen na het nemen van dit konvooi, viel het beroemde gevecht voor tegen don *Juan de Langara*, hetwelk de algeheele vernieling of nemen der vijandelijke vloot ten gevolge had, en de oogmerken van Frankrijk en Spanje met opzigt tot de West-Indische bezittingen van Engeland verijdelde. Toen de vijandelijke admiraal zich gevankelijk aan boord van den Prins *George* bevond, en hij vernam dat een der kadets, dien hij met bijzonderen ijver de dienst had zien verrigten, een prins van den bloede was, riep hij met ongeveinsde bewondering uit: geen wonder dat Engeland heerscheres ter zee is, als het zelfs Konings-zonen in zijne dienst heeft! — Uit dit tijdperk van 's Vorsten leven, zijn eenige trekken tot ons gekomen, die in staat stellen om een diepen blik in het hart van den Koningszoon te werpen. Lichtstralen van het genie worden dikwijls genoemd, die plotselinge, scherpgeteekende, trekken, die in een klein bestek veel grootsch bevatten en als door eene elektrische ontlasting van den menschelijke geest, den glans, de kracht en den omvang van het genie doen kennen, evenzeer zou men die onverwachte trekken die een schoon oogenblik aan het hart ontlokt en waardoor de adel eener menschelijke ziel zich in al derzelver schoonheid vertoont, lichtstralen van het gemoed kunnen heeten. Zulke trekken, hetzij in woorden of daden, treft men in de geschiedenis der jeugdige jaren van *Wilhelm Hendrik* meer dan eens aan. Zoo was hij eens met een zijner kameraden, *Sturt* geheeten, kadet op denzelfden bodem waarop hij diende, in twist geraakt; deze, ondanks zijne drift, nog altijd in het oog houdende met wien hij te doen had, zeide tot den Prins, dat hij wel anders met hem zou omspringen, als hij den zoon zijns Konings niet voor had. »Laat u dat volstrekt niet tegenhouden, om met mij, naar zeemansgebruik, te vechten," antwoordde hem de Prins. Maar *Sturt* wees den voorslag van de hand, daar hij sterker en ouder dan de Prins was. Door deze edelmoedigheid getroffen, reikte *Wilhelm* zijnen makker de hand toe, en werd van toen af zijn boezemvriend.

Toen de Prins zich in 1783 te Port-Royal bevond, vergreep de kadet *Lee* zich grovelijk tegen de krijgstucht, en werd veroordeeld tot de doodstraf met den kogel. Het geheele korps kadetten werd door dit vonnis op het smartelijkst getroffen; maar ieder gevoelde dat het niet mogelijk was eene verzachting van straf voor den schuldigen makker te verwerven, daar de strafoefening te spoedig plaats zou hebben, om zich met vrucht tot de admiraliteit te kunnen wenden, en het geheel nutteloos scheen om bij den admiraal *Rowley* eene poging daaromtrent te doen. In dit netelig oogenblik stelde *Wilhelm Hendrik* zelf een smeekschrift op, hetwelk hij het eerst van allen onderteekende, en bewoog de overige kadets van het admiraalschip en van de andere engelsche vaartuigen die in de haven lagen om zijn voorbeeld te volgen. Toen begaf hij zich met zijn smeekschrift zelf naar den admiraal en drong zoo sterk op het behoud van zijns makkers leven aan, dat hij het eindelijk redde. — In het jaar 1782 bevond hij zich op een der kruisers van de Amerikaansche statie, en had ook daar gelegenheid om zich niet alleen als een bekwaam zeeman te doen kennen, maar ook werkzaam te zijn in het belang der menschheid, daar het hem gelukte van den stadhouder van Louiziana kwijtschelding van straf voor eenige engelschen te verwerven, die ter zake van trouwbreuk jegens de spaansche natie ter dood veroordeeld waren; hij dankte den stadhouder in eenen brief, die zich zoowel door eenvoudigheid als bevalligen stijl onderscheidt. De genade, zeide hij, die men aan deze Engelschen, door zijne tusschenkomst betoond had, was het aangenaamste wat men hem had kunnen bewijzen en sprak luide voor den menschlievenden aard en de edelmoedigheid van het Spaansche volk. Van deze trekken, die van het ronde, goedhartige, en voortvarende karakter des jongelings getuigen, vindt men het spoor door geheel zijn volgend leven weder. Dat hij door het verrigten van voortreffelijke daden geenszins de pligten die zijne betrekking hem oplegde vergat, blijkt uit een brief van *Nelson*, wiens ongekunstelde zeemansrondborstigheid de waarheid van zijn getuigenis ten waarborg verstrekt.

In December 1787 keerde de Prins naar Engeland terug, en ding met veel ijver in het daaropvolgende jaar naar het Pairschap dat aan zijnen broeder *Frederik* reeds bij het bereiken van zijne meerderjarigheid was te beurt gevallen. Behalve dat de hertog *von York* nadere regten op den troon had, zoo gevoelde *George III* ook eene bijzondere genegenheid voor zijnen tweeden zoon, aan den anderen kant verkeerde hij in de meenig dat de Prins *van Wales* een te grooten invloed op het gemoed van *Wilhelm Hendrik* uitoefende; deze redenen gepaard met zijnen tegenzin om van de natie, ten behoeve van het Koninklijke geslacht, nog grootere opofferingen te eischen, noopten den koning om het onwelkome aanzoek zijns zoons van de hand te wijzen. Door deze weigering zich vernederd achtende, en zijne begeerte om eene rol op het groote tooneel der staatkundige wereld te vervullen nog meer voedende ontvlammen, zoo besloot de Prins om, als het hem niet gelukte in de Pairskamer zitting te erlangen, zich althans voor het Lagerhuis te doen verkiezen. Met dit oogmerk, nam hij, bij de op handen zijnde ontbinding des Parlements, zijne maatregelen om tot vertegenwoordiger van Totnesz, in het graafschap Devon, te worden verkozen. Waarschijnlijk zou zijne verkiezing, zoo dezelve plaats had gevonden, door het Lagerhuis van onwaarde zijn verklaard geworden, doch men liet het zoo ver niet komen. Negen maanden later verhief *George III* hem tot de waardigheid van hertog *van Clarence* en schreef onder zijne handteekening op het patent, het welk de benoeming zijns zoons inhield: Ik weet wel dat ik de oppositie met eene stem vermeerder. Deze omstandigheid van welke de echtheid in *Wraxall's* »gedenkwaardigheden uit mijnen levensloop," wordt gewaarborgd, is in regtstreeksche tegenspraak met het beweren van sommige buitenlandsche bladen, dat namelijk de overleden Vorst slechts een gering deel aan de staatkunde zou hebben genomen en naar zeemansmanier vreemd zou zijn gebleven aan hetgeen om hem gebeurde.

De betrekking waarin de Hertog tot mistress *Jordan* stond, maakt een te belangrijk punt van zijn leven uit, om dezelve met stilzwijgen voorbij te gaan. Hoe men ook over dergelijke verbindtenissen moge oordeelen, nimmer moet men vergeten in aanmerking te nemen, dat bij het aangaan van een huwelijk door Prinsen van den bloede, hunne neiging zelden anders wordt geraadpleegd, dan wanneer dezelve met de staatkunde strookt. Wat inzonderheid de niet wettelijk erkende verbindtenis tusschen *Wilhelm Hendrik* en mistress *Jordan*, eene der beminnenswaardigste vrouwen van haren tijd, betreft, moet men vooral niet uit het oog verliezen, dat er zelden meer verschoonende omstandigheden voor eene dergelijke verbindtenis kunnen worden aangevoerd. Mistress *Jordan* was eene tooneelspeelster van Iersche afkomst, en werd, hoewel zij voor het tooneel haren eigen naam voerde, algemeen voor de echtgenoot van den heer *Fond* gehouden. De aanzoeken die de Prins bij haar deed, om zijne liefde met wederliefde te beantwoorden, hadden in het eerst geene andere uitwerking bij haar, dan dat zij met meer naauwlettendheid het gedrag van den heer *Fond* naging, om zich te overtuigen dat hij het opregt met haar meende; haar onderzoek viel in het nadeel van den heer *Fond* uit, en daar zij van hem niets anders dan mannelijken steun meende te kunnen verwachten, verklaarde zij hem, liever haar lot aan dat van den Prins te willen verbinden, bij wien zij niet alleen een sterkeren en schooneren steun, maar ook gehechtheid vond. *Fond* deed formelen afstand van de regten die hij op haar had, en van dat oogenblik wijdde zij zich geheel aan de belangen en aan het geluk van den Vorst. Allen die hem op Bushy in hun huisselijk verkeer hebben gezien, omringd van eene talrijke familie, even bevallig in voorkomen als rijk in verstandelijke ontwikkeling, alle kinderen van eene moeder, aan wie slechts de wettiging des huwelijks ontbrak om algemeen te worden geacht, die allen hadden geen woorden genoeg, om het in allen deele benijdenswaardig gezin van Bushy te beschrijven. De ouders vervulden met voorbeeldelooze naauwgezetheid en wijsheid hunne pligten, en zagen hunne pogingen op het schoonste beloond. In het jaar 1810 viel er eene scheiding voor tusschen den Hertog en Mrs. *Jordan*, nadat zij twintig jaren lang vereenigd waren geweest. Die scheiding was van hare zijde, naar het schijnt, niet voorzien en moet haar op het smartelijkst geschokt hebben. In eenen brief eenige dagen na dit voorval aan een harer vrienden geschreven, komt onder anderen voor: »In de twintig jaren die wij verbonden leefden, had er nooit de minste redenen van ongenoegen plaats, viel er nooit eenig verschil voor: ieder die met onzen huisselijken kring bekend is, — die den Hertog in al zijne voortreffelijk hoedanigheden kent, die zijne huisselijke deugden bewonderd heeft, van de liefde voor zijne kinderen getuige is geweest, — zal dan ook van zijne verbazing niet kunnen bekomen. Mangel aan geld moet de reden zijn geweest..... Wat moet hij in dit oogenblik niet lijden!"

De hertog werd waarschijnlijk tot dezen, hem zelven zeer ter harte gaande stap, door de voorstellingen van het koninklijke gezin genoopt, 't welk niets zoo zeer wenschte dan het afbreken eener betrekking die hetzelven beletten om middelen in het werk te stellen tot verbetering van den hoogstongunstigen staat van 's Hertogen geldmiddelen. Veel wordt er gesproken van de armoede en den verlaten toestand, waarin mistress *Jordan* op het einde van hare zoo glansrijke loopbaan zoude verkeerd hebben, en menige stem verheft zich om den hertog en de kinderen door hem bij mistress *Jordan* verwekt, van een ondankbaar, onnatuurlijk gedrag jegens de ongelukkige verstootene te beschuldigen: hare eigene verklaring evenwel logenstraft die aantijgingen; zelve betuigt zij dat de hertog en hare kinderen in alle hare behoeften mildelijk hebben voorzien. Het tooneel werd spoedig na hare scheiding van den hertog voor goed door haar vaarwel gezegd. Zij begaf zich naar Frankrijk; langen tijd hield zij zich in Boulogne op, en zette zich daarna te St. Cloud neder, waar zij tot aan haren dood (1816) in stille lijdzaamheid, zonder wrok noch wrevel haar lijden en haar verloren geluk herdacht, en hare eenige opbeuring vond in eene gezette briefwisseling met hare kinderen.

Eerst acht jaren na de scheiding, op den 1sten Julij 1818 namelijk, huwde de hertog *van Clarence* met *Adelaide Louisa Theresa Karolina Amalia*, dochter van den hertog van Saksen-Meiningen, waarvan zijne moeder, koningin *Charlotta*, hem altijd met de levendigste belangstelling gesproken, haar beminnenswaardig karakter en hare huisselijke deugden met sterke kleuren geschilderd had, en haar eene waardige gemalin voor haren zoon *Wilhelm Hendrik* had genoemd.

In 1820 viel het regtsgeding van koningin *Karolina* van Engeland voor, welligt het verfoeijelijkste onder de hatelijke melodrama, die de Engelsche geschiedenis bevat, en waarin lage partijzucht op de openbare denkwijze door de schandelijkste middelen zocht te werken. De hertog *van Clarence* sprak in deze zaak de schuldigverklaring uit, zich tegenover stellende aan het grootste deel der bevolking, die luide ten voordeele van de vervolgde Vorstin sprak, wier hooge stand haar evenmin als hare voortreffelijke hoedanigheden voor eene onkiesch . schaamtelooze aanklagt vrijwaarden. Het is niet bekend welke de drijfveeren waren, die den hertog *van Clarence* drongen om zoo en niet anders te handelen; maar veilig mag men onderstellen, dat de invloed dien *George IV* reeds als Prins *van Wales* op hem uitoefende, ten deze een groote rol zal gespeeld hebben.

Publieke Veilingen.

Departement der Onbeheerde Boedels en Wee[zen]
Door den Vendumeester A. SALOMONS.
Donderdag, den 26sten October 183[7]
Het *ERF* met de daarop staande G[E-]*BOUWEN*, gelegen aan de *Gravenstr[aat]* *Lª. B. No. 17*; aankomende voor de *eene hel[ft]* den Boedel CORNELIA HENRIETTE COMVALIUS, voor *de wederhelft* aan ELISABETH MARIANNA DA COSTA. — *f* 305. *P van Leeuwen.*

Advertentiën.

De Heemraad der Divisie *Saramacca* brengt ter kennis van belanghebbenden dat het *KANAAL VAN SARAMACCA*, na de 25sten dezer, tot nadere advertentie, open blijven.

Paramaribo, den 24 October 1837.
De Heemraad voornoemd,
W. C. KENNEDIJ.

TE BEKOMEN
Bij GEBROEDERS CORDU[...]

(35200) Beste AARDAPPELEN tege[n] *f* 2-50 per Mand en 14 voets SUIKER HOEPELS a *f* 1 per bos, alsmede ¼ ZAL[M] in Blik.

(35187) De ondergeteekenden, Likwi-dateurs der geëxisteerd hebbende FIRMA van *M. J. COSTER & C[o.]* verzoeken ten vriendelijkst en tevens *laatsten* male, alle DEBITEUREN v[an] gemelde Firma, hun verschuldigde in de[n] loop der volgende maand aan te zuiveren ten einde zich niet bloot te stellen aan onaangename vervolgingen, waartoe ondergeteekenden zich alsdan verpli[gt] zullen achten tegen *alle* nalatigen (zonder onderscheid van persoon) te bezigen ongeacht het volst vertrouwen en groot Crediet hetwelk dezelfde Debiteuren b[ij] de Firma van *HEIDEMANS & MON[K]* bij voortduring genieten.

Paramaribo, den 26 October 1837.
JOSEPH HEIDEMANS.
J. B. MONK.

(35202) De Ondergeteekende, voornemens zijnde, in het voorjaar eene re[is] naar *Europa* te doen, zoo verzoekt hij al degenen die aan hem in privé, of aan de FIRMA van *NAHAR & POLICE* verschuldigd zijn, hunne verschuldigde willen aanzuiveren, ten einde alle onaangenaamheden voor te komen; ook verzoekt hij, degenen die van hem in privé of aan bovengemelde Firma iets te vorderen hebben, hunne Rekeningen voor het einde dezes Jaars in te zenden, ten einde accoord bevinding betaling te erlangen.

Paramaribo, den 27 October 1837.
Jr. NAHAR MESQUITA.

(35194) A. SALOMONS zal aanstaande Woensdag 's namiddags om 4 ure, op Vendu verkoopen, ten huize van Mevrouw de Wed. Jb. LIONARONS, aan de *Grave[n-]straat*, voor rekening die het mogt aangaan:

Hollandsch Linnen; Estopille; Batist Katoen; Salempoeris; Satinet; Shirtings; Foulards; Zwitsersche Manufacturen; Neurenberger *KRAMERIJEN*; Coralen; Sleepnetten; Vermicelli; Malaga Rozijnen en diverse andere *GOEDEREN*, dewelke ter bezigtigen zullen zijn de dag vóór en op den verkoopdag.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 21sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Buckleburry*, Kapt. F. GREGORY, van de *Marowijne*, hebbende 5 dagen reis; Passagiers: de Heeren M. BERLINER en W. BENNER.

Idem, de Nederlandsche Sloep *Trafalgar*, Kapt. J. H. THOMAS, van *Coronie*, hebbende 2 dagen reis; Passagiers: de Slavinnen *Trijntje*, *Catharina*, *Elisabeth*, *Mary* en *Willemijntje*.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van B O O N & Co.